

Reactie Fiscale Verzamelwet 2024

Amsterdam, 17 mei 2023

Geachte lezer,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) heeft met belangstelling kennisgenomen van de Fiscale Verzamelwet 2024 (hierna: het wetsvoorstel) en geeft hierbij graag een reactie.

Met deze reactie beogen we een bijdrage te leveren aan de totstandkoming van goede wet- en regelgeving. Dat doen we vanuit onze expertise en ervaring. Wij hebben daarbij aandacht voor de fundamentele rechts- en wetgevingsbeginselen zoals rechtsgelijkheid, rechtszekerheid, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid.

1. Aanpassen giftenaftrek en ANBI-regelgeving

De NOB is verheugd dat in artikel 6.39 lid 5 Wet IB 2001 een codificatie is opgenomen van de beëindigingsgronden van periodieke giften, en dat dit is vormgegeven als keuzemogelijkheid. De NOB meent echter dat de eerder gesignaleerde problematiek door de huidige redactie van de wettekst hiermee slechts ten dele is opgelost. De NOB wees er eerder immers op dat het voorkomt dat de Belastingdienst de ANBI-status ten onrechte intrekt en dat gevers in de periode dat het geschil aanhangig is bij een rechter, hun gift willen laten doorlopen. Zoals in onze consultatiereactie van 22 augustus 2022, onderdeel 3 genoemd komen deze onterechte intrekkingen op basis van onze ervaringen en de rechtspraak regelmatig voor.

Daarnaast merkt de NOB op dat het ook goed mogelijk is dat gevers bij een al dan niet definitieve intrekking van de ANBI-status hun gift slechts willen verminderen, maar niet *geheel* willen intrekken. Gelet op doel en strekking van de periodieke giftenaftrek, te weten het stimuleren van veeljarige giften,¹ ligt dit onzes inziens voor de hand, zeker indien de ANBI-status zou zijn ingetrokken op basis van een al dan niet principieel geschil over de vraag wat algemeen nut is. In de situatie dat de intrekking van de ANBI-status definitief vaststaat, kunnen donateurs nog altijd bereid zijn om de voormalige ANBI te blijven steunen, wellicht met een lager bedrag.

¹ Zie o.a. M.M.F.J. van Bakel. M. Tydeman-Yousef en W.G. van Vliet, 'Aftopping van de periodieke gift: arbitrair en onevenwichting', WFR 2022/214, onderdeel 3.1.

Als een donateur de gift vermindert, dan houdt deze netto hetzelfde bedrag aan giften over (door het verliezen van het fiscale voordeel). Rationeel bezien zou dat een voor de hand liggende keuze zijn, die past binnen doel en strekking van de giftenaftrek.

Het primaire knelpunt in de huidige redactie van de wet is dat het keuzemoment niet ligt op het moment van het vervallen van de ANBI-status, maar op het moment van afsluiten van de periodieke gift. Dat geldt overigens ook voor de overige omstandigheden die in de voorgestelde bepaling worden genoemd. Op het moment van afsluiten van de gift is er echter nog niets bekend over het eventuele intrekken van de ANBI-status, over eventuele werkloosheid en dergelijke. Een tweede knelpunt is dat er geen mogelijkheid wordt geboden om de gift gedeeltelijk te verminderen. De NOB pleit er derhalve voor om de tekst van de wet aan te passen in die zin dat de notariële akte of onderhandse overeenkomst van periodieke gift de mogelijkheid kan gaan bieden om een periodieke gift geheel óf gedeeltelijk te verminderen, naar *keuze* van de donateur, op het moment van het optreden van de genoemde omstandigheden in artikel 6.39 lid 5 Wet IB 2001.

Verder mist de NOB in dit kader nog een verduidelijking over de gevolgen bij een juridische fusie, waarbij een ANBI verdwijnt en opgaat in een andere ANBI. De periodieke gift en bijbehorende giftenaftrek dient dan door te lopen. De NOB heeft meermaals aandacht gevraagd voor dit knelpunt dat in de praktijk naar voren komt en roept de staatssecretaris op om de gevolgen in deze situatie te verduidelijken.

Ten slotte vraagt de NOB opnieuw aandacht voor de verduidelijkingen over de anti-oppoteis van artikel 1b Uitvoeringsregeling AWR, mede in het licht van algemeen nut investeringen. Dit was reeds aangekondigd.² Deze verduidelijkingen zijn nog altijd niet bekendgemaakt.

2. Fiscaal verschoningsrecht en rechtsbescherming beschikkingen belastingrente

De NOB heeft met instemming kennis genomen van de in artikel XVII sub E opgenomen aanvulling van artikel 51 Algemene wet inzake rijksbelastingen in de vorm van een tweede lid. Blijkens de Memorie van Toelichting (blz. 19) heeft het kabinet de kritiek op het eerder ter consultatie aangeboden wetsvoorstel ter harte genomen en afgezien van de in de consultatie opgenomen maatregel. De NOB is verheugd dat aldus geen uitvoering wordt gegeven aan enige beperking van het verschoningsrecht en spreekt haar waardering daarvoor uit. In gelijke zin geldt dit voor de voorgestelde verduidelijking van artikel 53a AWR waarvan het kabinet evenzeer heeft aangegeven dat het geen inhoudelijke wijziging van het weigeringsrecht van de belastingplichtige inhoudt.

Ook de verbetering van de rechtsbescherming bij beschikkingen belastingrente die afgegeven worden bij een voorlopige aanslag inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting, begroet de NOB met instemming. Daarmee wordt een lacune in de rechtsbescherming van de belastingplichtige opgeheven.

² Brief van 29 juni, no. 2021-0000116045, onderdeel 8 & Kamerstukken II 2018/10, 35 026, nr. 63, p. 9.

3. Aftrekbeperking bronbelasting bij technisch aanmerkelijk belang

In Artikel III onderdeel C wordt voorgesteld om een aftrekbeperking van bronbelasting in te voeren ten aanzien van inkomen uit het zogenoemde technisch aanmerkelijk belang in de vennootschapsbelasting. Graag merkt de NOB op deze aftrekbeperking wetssystematisch te onderschrijven en is verheugd dat de staatssecretaris onze eerdere aanbeveling op dit punt heeft overgenomen.³

4. Tot slot

De NOB is uiteraard graag bereid vorenstaande reactie op het wetsvoorstel nader toe te lichten en daartoe in overleg te treden. Een afschrift van deze reactie wordt verzonden aan de Staatssecretaris van Financiën en op onze website gepubliceerd.⁴

Met vriendelijke groet,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

drs. R.A. van der Jagt
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen

Over de NOB

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) is opgericht in 1954. We zijn de beroepsvereniging van universitair opgeleide belastingadviseurs in Nederland en behartigen de gemeenschappelijke belangen van onze leden. We staan voor een excellente beroepsuitoefening door het aanbieden van opleidingen voor onze leden, het toepassen van onze code of conduct en de handhaving daarvan via onafhankelijk tuchtrecht. We vormen de brug tussen leden en maatschappij door de inzet van de bij onze leden aanwezige (praktijk)kennis over de volle breedte van het fiscale terrein. Deze kennis zetten we in om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke debat over belastingen.

³ Zie de NOB-reactie op de Wet invoering conditionele bronbelasting op dividenden van 28 september 2021, <https://www.nob.net/nob-wetsvoorstel-conditionele-bronbelasting-dividenden-geen-hamerstuk>, punt 5, p. 3 en 4.

⁴ Meer informatie over de Commissie Wetsvoorstellen van de NOB leest u hier: <https://www.nob.net/nob/commissies/commissie-wetsvoorstellen>.

